

UPRAVA POLICIJE - CENTAR BEZBJEDNOSTI NIKŠIĆ

za

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Primjano:	23. 9. 2015		
Org. jed.	Klas. znak	Red. broj	Pril.
45	224/15	9022	1

Na osnovu člana 12 Zakona o javnim okupljanjima (*Sl. list RCG*, 31/2015 i *Sl. list CG*, 40/2011- drugi zakon, 47/2014 - Odluka *US CG*, U-1 40/11 i 1/2015) i čl. 12, st. 1 i 226 Zakona o opštem upravnom postupku "*Sl. list RCG*", br. 60/2003 i "*Sl. list CG*", br. 32/2011, podnosioci prijave javnog mirnog okupljanja u Nikšiću, 18.9.2015, Stevan Milivojević, izvršni direktor NVO "LGBT Forum Progres" i Ksenija Rakočević, predsjednica NVO "Hiperion"

izjavljuju

ŽALBU

protiv Rješenja Uprave policije - Centra bezbjednosti Nikšić,

68-01 Broj: 224/15-9022 od 14.9.2015.

kojom je privremeno zabranjeno prijavljeno okupljanje

1. Podnosioci žalbe su zvanični predstavnici (izvršni direktor i predsjednica) organizacija "LGBT Forum Progres" i "Hiperion" koje se bave zaštitom i promocijom prava i sloboda LGBT osoba u Crnoj Gori.
2. Podnosioci žalbe su nadležnom Ministarstvu unutrašnjih poslova - Upravi policije podnijeli 6. jula 2015. prijavu za održavanje javnog mirnog okupljanja "Akademska šetnja ponosa" 18. septembra 2015. u Nikšiću, od platoa ispred željezničke stanice, do centra grada i nazad do stanice.
3. Podnosioci žalbe su u prijavi skupa naveli da su otvoreni za dogovor o alternativama u pogledu i datuma i mjesta održavanja skupa, odnosno predložene trase kretanja povorke.

PRILOG: Prijava za održavanje mirnog okupljanja od 6.7.2015.

4. Odlučujući po toj prijavi, Ministarstvo unutrašnjih poslova - Uprava policije, CB Nikšić (prvostepeni organ), donijelo je rješenje kojim je privremeno zabranilo javno mirno okupljanje pod nazivom "Akademska šetnja ponosa", predloženom trasom, zbog toga što bi, kako je navedeno, "na tim lokacijama najavljeno javno mirno okupljanje, s

obzirom na vrijeme, očekivani broj od 40 do 50 učesnika i karakter okupljanja, moglo ozbiljno ugroziti kretanje i rad većeg broja građana jer postoji stvarna opasnost da bi održavanjem pomenutog mirnog okupljanja bila ugrožena bezbjednost ljudi i imovine i da bi došlo do narušavanja javnog reda i mira u većem obimu" (tačka 2 Rješenja, strana 1).

5. U obrazloženju rješenja, prvostepeni organ je konstatovao da iako je najavljeno mirno okupljanje vremenski limitirano, "nijesu ispunjeni uslovi za održavanje istog na pomenutoj lokaciji iz razloga što postoji povećan bezbjednosni rizik i opasnost od nasilja i drugih oblika narušavanja javnog reda i mira u većem obimu". Na strani 3 Rješenja su iznijeti argumenti u prilog stava CB Nikšić da je nemoguće obezbijediti učesnike povorke na predloženoj trasi.
6. Prvostepeni organ je postojanje bezbjednosnog rizika u razmjerama koje onemogućavaju održavanje prijavljenog skupa opravdao informacijama, koje je naveo da posjeduje, o opasnostima koje prijete od strane "navijačkih i drugih grupa", koje u Rješenju nijesu identifikovane, a koje bi u slučaju održavanja najavljenog mirnog okupljanja navodno ugrozile bezbjednost ljudi i imovine, odnosno dovele do narušavanja javnog reda i mira u većem obimu (str. 3).
7. U rješenju je ukazano i da su članovi i simpatizeri Jugoslovenske komunističke partije Crne Gore - Opštinski komitet Nikšić održali mirnu protestnu šetnju, izrazili negodovanje povodom održavanja najavljene povorke i najavili dalje proteste u slučaju da se povorka održi. Na osnovu ovih činjenica je utvrđeno da "okupljanje prati povećan bezbjednosni rizik i opasnost od nasilja i drugih oblika narušavanja javnog reda i mira u većem obimu" (str. 3-4).
8. Podsjećamo da je ovo treći put da Uprava policije - CB Nikšić odbija ove godine da u Nikšiću omogući održavanje mirnog okupljanja u svrhu promocije ljudskih prava seksualnih manjina i transrodnih osoba. Slična manifestacija u tom gradu nikada ranije nije održana.

PRILOG: - Rješenje Ministarstva Unutrašnjih poslova - Uprava policije, Centra bezbjednosti Nikšić 68-01 Broj: 224/15-9022 od 14.9.2015.

- Rješenja o prethodne dvije zabrane mirnih okupljanja u Nikšiću ove godine su opštepoznate činjenice, a rješenja o zabranama se nalaze u arhivi Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.

9. Protiv navedenog rješenja prvostepenog organa od 14.9.2015, podnosioci prijave zabranjenog okupljanja u Nikšiću izjavljuju žalbu ističući da je prvostepeno rješenje zasnovano na pogrešnoj primjeni materijalnog prava - suprotno je Ustavu Crne Gore, međunarodnim standardima ljudskih prava i Zakonu o javnim okupljanjima, koji garantuju slobodu mirnog javnog okupljanja.

10. Rješenje prvostepenog organa nije u skladu sa članom 52 Ustava Crne Gore, kao ni sa članovima 11 Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama, ni članom 21 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima kojima se jemči sloboda mirnog okupljanja. Ustav Crne Gore u članu 9 propisuje da su potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka i da imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i da se neposredno primjenjuju kada odnose uređuju drukčije od unutrašnjeg zakonodavstva.
11. Ukazujemo i da Uprava policije – CB Nikšić u svom rješenju nepotpuno citira član 11 Evropske konvencije o ljudskim pravima kojim je garantovano pravo na mirno okupljanje, tako što navodi da je "(o)stvarivanje ovog prava, međutim, u demokratskim društvima u određenim okolnostima ograničeno zakonskim odredbama koje se tiču ograničenja u interesu nacionalne bezbjednosti ili javne bezbjednosti, sprječavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala i zaštite prava i sloboda drugih (član 11 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda)." Ono što prvostepeni organ izostavlja su riječi iz drugog stava člana 11 koje ukazuju da se **sloboda okupljanja može ograničiti samo onda "kada je to neophodno u demokratskom društvu"**.
12. Podnosioci žalbe tvrde, na osnovu standarda koje je u svojoj praksi uspostavio Evropski sud za ljudska prava - nadležan za tumačenje Evropske konvencije o ljudskim pravima, da je **pobijanim rješenjem sloboda okupljanja nezakonito ograničena, i da to ograničenje nije bilo neophodno u demokratskom društvu**.
13. Imajući u vidu da se Uprava policije u prilog odluke o zabrani skupa pozvala na uznemiravanje određenih grupa građana (pripadnika Jugoslovenske komunističke partije, vidjeti gore tač. 7), ukazujemo da je Evropski sud za ljudska prava u presudi *Aleksejev protiv Rusije* 2010. godine konstatovao da **sloboda okupljanja na osnovu čl. 11 Konvencije štiti demonstracije koje mogu da uznemiravaju ili vrijeđaju osobe koje se protive idejama ili tvrdnjama koje one žele da promovišu** (st. 73). Kada bi demonstracije bile zabranjivane svaki put kad postoji mogućnost da na njima izbiju napetosti i/ ili sukobi između suprotstavljenih grupa, društvo bi bilo lišeno mogućnosti da čuje različite stavove po bilo kom pitanju koje vrijeđa osjećanja većinskog dijela društva (*Aleksyev v. Russia*, st. 77). U istoj presudi je dalje konstatovano da učesnici moraju biti u mogućnosti da održavaju demonstracije bez straha da će biti izloženi fizičkom nasilju od strane svojih protivnika, pa je **neophodno da država preduzme razumne i odgovarajuće mjere da omogući mirno održavanje zakonitih demonstracija** (st. 73). Podnosioci žalbe smatraju i da je **prvostepeni organ nerealno procijenio "stvarnu opasnost" koja potiče od navedene grupe**, odnosno da u Rješenju nije dao uvjerljive razloge za to da od pripadnika navedene grupe, koji su mirno protestovali, prijeti "opasnost od nasilja i drugih oblika narušavanja javnog reda i mira u većem obimu". U ovom smislu je Rješenje nezakonito i u odnosu na čl. 9a, stav 2, tačka 1 Zakona o javnim okupljanjima (*Sl. list RCG*, br. 31/2005, *Sl. list CG*, br. 40/ 2011-drugi zakon). **Prvostepeni organ u ovom pogledu nije potpuno ili pravilno utvrdio činjenično stanje, što je takođe razlog za pobijanje prvostepenog rješenja prema Zakonu o opštem upravnom postupku**.

PRILOG: - Tekst presude *Aleksejev protiv Rusije (Aleksyev v. Russia)*, iz 2010. godine, objavljen u priloženoj publikaciji *LGBT Prava : Standardi i sudska praksa*, u izdanju LGBT Forumu Progres.

14. U odnosu na stav prvostepenog organa da zabranu skupa podržava i informacija o prijetnjama koje dolaze od, u Rješenju neidentifikovanih "navijačkih i drugih grupa" (vidi gore tač. 6), ističemo stav Evropskog suda za ljudska prava da je **država dužna da krivičnim gonjenjem suzbije one koji prijete nasiljem, umjesto da rješenje nađe u zabrani mirnog okupljanja onih koji ne prijete nasiljem** (*Alekseyev v. Russia*, stav 76). Pored toga, smatramo i da "stvarna opasnost" u smislu člana 9a, stav 2, tačka 1 Zakona o javnim okupljanjima (Sl. list RCG, br. 31/2005, Sl. list CG br. 40/2011-drugi zakon) nije ni u ovom pogledu uvjerljivo obrazložena, kako smo i prethodno naveli u tački 13.
15. U odnosu na opširno elaborirane argumente u pobijanom Rješenju o nemogućnosti da policija obezbijedi povorku u trasi koja je predložena, ističemo obavezu države da konkretno procijeni mogući stepen nereda, **kako bi mogla da ocijeni koji su joj resursi potrebni da bi neutralisala eventualnu opasnost od nasilnih sukoba** (*Alekseyev v. Russia*, stav 75). Privremeno odlaganje okupljanja bi moglo biti opravdano samo ako bi se nesumnjivo utvrdilo da bi se izvesno okupio veliki broj nasilnih demonstranata koji policija u datom trenutku ne bi mogla da savlada (ista presuda, st. 75), a to se iz pobijanog rješenja ne može zaključiti. Ovo posebno imajući u vidu da je okupljanje Upravi policije prijavljeno još 6. jula 2015, dakle **dva i po mjeseca uoči prijavljenog skupa**, što je trebalo da obezbijedi dovoljno vremena da se policija pripremi da neutrališe eventualne opasnosti.
16. Važno je primijetiti i da **prvostepeni organ uopšte nije uzeo u obzir mogućnost promjene predložene rute**, iako su podnosioci prijave u prijavi naveli da su otvoreni za predloge policije u smislu izmjene i rute i vremena održavanja skupa da bi ostvarili svoje pravo na okupljanje. Imajući u vidu da je riječ o trećoj zabrani organizatorima da održe planirano mirno okupljanje u Nikšiću, ovakvo postupanje Uprave policije nažalost ne ukazuje na to da postoji volja da se obezbijedi uživanje ljudskog prava na mirno okupljanje, u skladu sa zakonom, već da se pomogne protivnicima ljudskih prava i javnog reda i mira.
17. Imajući u vidu sve navedeno, zahtijevamo od:
 - a) Prvostepenog organa da poništi pobijano rješenje od 14.9.2015. i da u saradnji sa podnosiocima prijave omogući održavanje mirnog okupljanja u Nikšiću u cilju promocije ljudskih prava LGBT osoba;

odnosno,

- b) od Drugostepenog organa, Ministarstva unutrašnjih poslova u Vladi Crne Gore, da poništi prvostepeno rješenje u cjelini i naloži prvostepenom organu da u cilju zaštite Ustavnog poretka Crne Gore obezbijedi da se prijavljeno mirno javno okupljanje u Nikšiću održi u saradnji sa podnosiocima žalbe.

U Podgorici, 23.9.2015.

Stevan Milivojević

LGBT Forum progres izvršni direktor

Ksenija Rakočević

Hiperion, predsjednica

